

SK: > RVŠ

STUDENTSKÁ KOMORA RADY VYSOKÝCH ŠKOL
STUDENT CHAMBER OF THE COUNCIL OF HEIs

Studentská komora Rady vysokých škol

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ

2015-2017

Programové prohlášení 2015-2017

Preamble

Studentská komora Rady vysokých škol (SK RVŠ) zastupuje všechny studentky a studenty vysokých škol v České republice již od roku 1992. Prosazuje jejich zájmy na národní a mezinárodní úrovni. Usiluje o spolupráci mezi studujícími a vyučujícími, dialog s vládou České republiky a orgány veřejné správy a o rozvoj akademické samosprávy.

SK RVŠ je na základě zákona studentskou reprezentací, která se vyjadřuje k aktuálním situacím akademických obcí v České republice, v Evropě a ve světě. SK RVŠ hájí principy demokracie, svobodu slova a akademické svobody všech bez rozdílu.

Úvod

SK RVŠ si ve svém programovém prohlášení vytyčuje celou řadu důležitých úkolů, z nichž každý má svůj význam a nezastupitelné místo. Přesto je zapotřebí zdůraznit klíčové aspekty, které jsou pro SK RVŠ prioritní. Jedná se zejména o otázky:

- kvality samotného vysokého školství a jeho hodnotících procesů,
- financování vysokého školství a s důrazem na financování doktorských studijních programů,
- navýšení prostředků, na sociální podporu studentů,
- internacionalizace vysokoškolského vzdělávání,
- rozvoj samotné SK RVŠ, zlepšení informování široké veřejnosti o aktivitách SK RVŠ a dění ve vysokém školství

Kvalita vysokého školství

Zásadním aspektem vysokoškolského vzdělávání je jeho kvalita, ať už se týká samotného vzdělávacího procesu, či jeho výstupů. Upozadování kvalitativních kritérií ve prospěch kvantitativních vede v dlouhodobém horizontu k devalvaci vysokoškolského vzdělání a k degradaci úrovně absolventů.

SK RVŠ bude usilovat o zintenzivnění spolupráce s orgány akreditační autority. Bude požadovat maximální možné zapojení svých zástupců do akreditačního procesu a hodnotících komisí a to včetně tomu odpovídajícího zapojení studentů do orgánů na vysokých školách.

SK RVŠ bude dbát na zákonnost a srozumitelnost vnitřních předpisů vysokých škol a bude se zapojovat do tvorby celostátních právních norem týkajících se vysokého školství, protože kvalita vysokého školství značně koreluje s právním prostředím, ve kterém se vysoké školy pohybují.

SK RVŠ bude aktivně podporovat otevřenou spolupráci českých vysokých škol se zahraničními vysokými školami a bude nabádat vysoké školy k hájení principů obsažených v dokumentu ESG – European Standards and Guidelines for Higher Education v oblasti kvality vzdělávání.

SK RVŠ nesouhlasí s trendem postupné přeměny vysokých škol primárně ve vědecko-výzkumné organizace na úkor pedagogické činnosti. SK RVŠ požaduje, aby výsledky tvůrčí činnosti byly

důsledněji přenášeny do výuky. SK RVŠ bude také podporovat větší provázanost vysokých škol s praxí.

Financování vysokého školství

Vysoké školy se nacházejí ve stavu hlubokého a dlouhodobého podfinancování. SK RVŠ nesouhlasí se současným trendem financování vysokých škol. Počet studujících se od počátku devadesátých let ztrojnásobil, množství financí však hluboce zaostalo za tímto zvýšením, Již na počátku byla špatně nastavena kritéria finančního ohodnocení vysokých škol, která měla za následek upřednostnění kvantity nad kvalitou.

SK RVŠ považuje množství finančních prostředků jdoucích na terciální vzdělávání za nedostatečné a bude usilovat o zvýšení financí v rozpočtu, a to minimálně na úroveň průměru všech států Evropské unie. Současné investice do terciálního vzdělávání jsou velmi nízké, zvláště u institucionální podpory vysokých škol. SK RVŠ bude spolupodílet na zodpovědných změnách ve financování veřejných vysokých škol, které jim zajistí dostatečně stabilní prostředí pro jejich strategický rozvoj. Dále bude prosazovat postupné a koncepční nahrazení normativní formy financování.

SK RVŠ se bude stavět proti takovým právním normám, které by ve výsledku znamenaly zpoplatnění studia. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že zpoplatnění studia není ani stabilním zdrojem vyšších příjmů, ani zajištění zvýšení kvality vysokoškolského studia.

SK RVŠ bude podporovat spolupráci na bázi partnerství vysokých škol a institucí soukromého sektoru, která povede k vyšší konkurenceschopnosti vysokého školství a k možnostem nacházení nástrojů a relevantních forem podporujících zapojení soukromých zdrojů do financování vysokého školství.

SK RVŠ bude nadále spolupracovat na tvorbě norem týkajících se finanční pomoci při studiu. Bude přitom dbát, aby stipendijní fondy nebyly při této změně čerpány pro jiné účely a nadále sloužily k podpoře nadaných a sociálně znevýhodněných studentů.

SK RVŠ bude pracovat a spolupracovat na analýzách financování v obecné rovině. Bude porovnávat situaci ohledně financování v zahraničí a své výstupy bude zveřejňovat.

Vzdělávací a tvůrčí činnost na vysokých školách

SK RVŠ chápe vzdělávací a tvůrčí činnost, jako klíčovou oblast pro zvyšování kvality vědy a výzkumu i excelence institucí terciárního vzdělávání.

Upozorňuje na potřebu dostatečného prostoru pro vlastní samostatnou tvůrčí badatelskou realizaci a také na zajištění podmínek pro kariérní rozvoj absolventů, mladých vědců.

Celkové postavení vědy, výzkumu a vývoje zhoršuje nevyhovující systém hodnocení výsledků výzkumné a vývojové činnosti. Výzkumníci se musí mj. potýkat s pozdním zveřejňováním metodik, což vede k nejistotě ve financování tvůrčí činnosti. SK RVŠ považuje za nezbytné, aby vědě, výzkumu a vývoji stát přikládal váhu odpovídající jejich roli ve vztahu ke společnosti a vytvořil adekvátní podmínky pro rozvoj kvalitní, autonomní, a to vše v mezinárodním kontextu.

Aplikovaný výzkum je v pozici, ve které může najít vhodný model spolupráce s komerčním sektorem, pozice základního výzkumu je v tomto ohledu zásadně odlišná. To musí být zohledněno i ve financování vědecké a výzkumné činnosti. Vědeckovýzkumné aktivity by měly být rozvíjeny a podporovány již v rámci magisterského stupně studia, kde je potřebné odpovídajícím způsobem začleňovat principy vědecké a výzkumné práce do vzdělávacího procesu.

SK RVŠ se vymezuje proti tomu, aby studující v doktorských studijních programech suplovali běžnou vzdělávací a servisní činnost na úkor prostoru pro vlastní samostatnou tvůrčí badatelskou realizaci.

SK RVŠ se bude zasazovat o takovou reformu financování tvůrčí činnosti, která bude založena na kvalitním a srovnatelném hodnocení podle oblastí, programů a oborů. SK RVŠ bude prosazovat zvyšování kvality doktorského studia. Vynasnaží se o prosazení zásadní změny materiálních a sociálních podmínek studentů doktorských studijních programů, zejména s ohledem na placení zdravotního a sociálního pojištění SK RVŠ se bude zasazovat o zvýšení stipendií pro doktorské studenty.

Sociální dimenze vysokého školství

Vysokoškolské vzdělávání zažívá kontinuální zvyšování počtu studentů, které je odrazem posunu od společnosti založené na znalostech. Rostoucí počet studentů nemusí nutně znamenat, že se vysokoškolské vzdělávání stává ve vyšší míře inkluzivní, tedy dostupnější pro všechny. Z toho důvodu bude SK RVŠ hájit dostupnost vysokoškolského vzdělání pro všechny, i s ohledem na specifické potřeby i socioekonomické podmínky studentů. Socioekonomické a sociokulturní zázemí studentů nesmí ovlivňovat dostupnost vysokoškolského vzdělání významněji, než studijní a tvůrčí schopnosti. SK RVŠ bude trvat na takovém nastavení systému finanční pomoci při studiu, které povede k odbourávání bariér v přístupu ke studiu a během něj, a které bude současně a účinně spoluvytvářet podmínky k jeho úspěšnému dokončení.

SK RVŠ bude podporovat zvýšení finančních prostředků do sociálních programů, jako například sociální stipendium. V rámci toho bude SK RVŠ prosazovat specifikaci znevýhodněných studentů na národní úrovni, protože považuje nastavení sociálního stipendia za nedostatečné, a to jak jeho výší, tak i počtem studentů, kteří jsou oprávněni jej čerpat.

SK RVŠ bude prosazovat zachování současných studijních benefitů plynoucích ze statutu studenta. SK RVŠ bude komunikovat jejich modernizaci a vyšší dostupnost s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a dalšími relevantními partnery. SK RVŠ se této oblasti bude podrobně věnovat

SK RVŠ bude sledovat a analyzovat institucionální zázemí, které spoluvytváří podmínky pro studující (ubytovací, stravovací, sportovní, poradenské a další). SK RVŠ bude poukazovat na případné nedostatky, bude přicházet s možnými řešeními a bude požadovat nápravu nalezených nedostatků. Případně bude prosazovat takové systémové změny v oblasti, jež povedou ke zlepšení podmínek při studiu.

SK RVŠ bude řešit uplatnitelnost absolventů vysokých škol, bude pracovat na vlastních analýzách problematiky a bude se snažit o propojení vzdělávání s praxí, která povede k možnosti navázání na praxe pracovními příležitostmi. SK RVŠ bude spolupracovat na hledání takových forem propojování praxe a vysokoškolského studia, které bude respektovat autonomii vysokých škol v oblasti stanovování kurikula a zároveň umožní studentům získávat zkušenosti a dále rozvíjet jejich schopnosti a poznatky relevantní pro jejich studium a přitom získat za odvedenou práci důstojnou odměnu.

Řízení a samospráva vysokých škol

SK RVŠ bude důsledně obhajovat autonomní, samosprávný model řízení veřejných a státních vysokých škol, který je ústředním principem akademické obce a na němž spočívá kvalitní vysokoškolské vzdělávání. SK RVŠ se bude důrazně stavět proti jakýmkoliv návrhům omezujícím autonomii vysokých škol a akademickou svobodu při výuce a tvůrčích činnostech. SK RVŠ považuje za nezbytné, aby si vysoké školy udržely také autonomii v oblasti vědecké, výzkumné, vzdělávací činnosti a i při jejich působení na širokou občanskou společnost. SK RVŠ bude požadovat garanci takových podmínek, které jim umožní být nezávislými místy vědecké, výzkumné a vzdělávací činnosti.

SK RVŠ bude klást důraz na otevřenou komunikaci na všech úrovních akademické samosprávy. Zasadí se o intenzivnější a efektivnější sdílení informací i zkušeností mezi jednotlivými akademickými obcemi a jejich zákonnou reprezentací, stejně tak o důsledné informování všech členů široké akademické obce včetně její studentské části.

SK RVŠ bude prosazovat vyšší zapojení studentů na všech úrovních řízení vysokých škol, aby tak byla naplněna myšlenka jednoty akademické obce složené z akademiků a studentů bude trvat na zákonném zastoupení studujících v samosprávných orgánech vysokých škol a dalších institucích terciárního vzdělávání.

SK RVŠ bude usilovat o lepší úroveň samosprávy vysokých škol (například akademických senátů), a o podporu vzdělávání studentských senátorů, jejich pravidelným setkáváním s možnostmi výměny informací a ukázek dobré praxe.

Mobilita a internacionalizace

V rámci rozvoje a strategického plánování moderního vysokoškolského vzdělávání je nutné pohlížet na jeho mezinárodní aspekt a zasazovat jej do mezinárodního vzdělávacího i výzkumného prostoru. Je důležité klást důraz na kvalitativní proměny zahraniční spolupráce zejména s důrazem na vazbu relevantní studium, věda a výzkum. Internacionalizace se musí stát integrální součástí rozvoje vysokoškolského vzdělávání.

Proto bude SK RVŠ aktivně posazovat změny ve finanční podpoře studentů, kteří chtějí vyjet v rámci výměnných programů, zejména v programu ERASMUS+, aby více studentů mělo možnost zúčastnit se těchto programů. SK RVŠ bude dále aktivně spolupracovat na vývoji a nastavení výměnných programů řízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a k tomu určenými agenturami.

SK RVŠ bude klást důraz na větší podporu pracovních stáží v zahraničí, pro které bude požadovat vhodné finanční podmínky a také studijní podmínky v sylabech jednotlivých studijních programů.

SK RVŠ doporučuje stanovit konkrétní cíle pro počty vyjíždějících studentů a k tomu stanovit odpovídající strategii. SK RVŠ klade větší důraz na podporu pracovních stáží v zahraničí, pro které musí být nastavené vhodné finanční a také studijní podmínky v sylabech jednotlivých studijních programů.

SK RVŠ bude prosazovat myšlenky Boloňského procesu, mezi nimi nejvíce alokaci všech studijních programů do kreditového systému ECTS, podporu přenositelnosti kreditů mezi vysokými školami, a propojení počtu kreditů s výstupy vzdělávání. SK RVŠ se bude také zasazovat o zvyšování povědomí o kreditním systému ECTS na těch vysokých školách, kde se tento systém ještě nevyužívá.

Mezinárodní a zahraniční spolupráce

SK RVŠ se bude vyjadřovat k situacím v Evropě i ve světě, které se týkají ohrožení principů demokracie, svobody slova, akademických svobod a lidských práv a bude vycházet ze své zahraniční strategie. SK RVŠ bude také zveřejňovat své tiskové zprávy na webových stránkách v anglickém jazyce.

SK RVŠ považuje za klíčové na evropské úrovni partnerství se skupinou V4+ Student Alliance. Jakožto zakládající člen bude dbát na jeho rozvoj a aktivnější součinnost s tímto uskupením, a to jak ovlivňováním jeho politik, tak nominacemi zástupců v těchto organizacích. SK RVŠ se hlásí k odkazu Visegrádské spolupráce a hodlá tuto spolupráci posilovat prostřednictvím vytváření společných zájmů studentských unií těchto zemí. SK RVŠ má zájem na posilování členské základny této skupiny, a to především ze států z oblasti střední a východní Evropy.

SK RVŠ bude nadále aktivně spolupracovat se zastřešující organizací evropských studentských unií, tj. Evropskou studentskou unií (European Students' Union – ESU) a dále s organizací EURODOC (European Council of Doctoral Candidates and Junior Researchers).

Rozvoj SK RVŠ a spolupráce s partnery

SK RVŠ, jakožto národní reprezentace všech studentů vysokých škol v České republice, bude pracovat na svém vnitřním rozvoji. SK RVŠ se bude podílet na edukaci vlastních členů v oblastech zákona o vysokých školách a předpisů souvisejících a bude dbát na úroveň právního prostředí v SK RVŠ. SK RVŠ bude také nadále intenzivně komunikovat s legislativními partnery, zejména s akademickou částí RVŠ, MŠMT, MF, MPSV a ČR.

SK RVŠ bude podporovat vzdělávací projekty. A bude dbát na zvyšování povědomí o SK RVŠ a jejích aktivitách. SK RVŠ bude vydávat bulletin, kde bude souhrnně informovat o svých aktivitách. SK RVŠ bude také usilovat o zlepšení spolupráce se samosprávami vysokých škol. K tomu využije delegáty z jednotlivých vysokých škol, bulletinu, konferencí, seminářů, workshopů a případně dalších možností.

SK RVŠ bude navazovat a prohlubovat spolupráci se studentskými organizacemi v České republice i v zahraničí. Bude podporovat vzdělávací projekty, udělovat jim záštitu a podporu. Bude také usilovat o zajištění podpory těmto organizacím jak ze strany samotných vysokých škol, tak ze strany MŠMT.

SK RVŠ bude nadále udělovat Cenu Jana Opletala osobnostem za výjimečný přínos akademické obci u příležitosti Mezinárodního dne studentstva.

Přijato dne 7. března 2015 na výjezdním zasedání v Lednici.